

mokrý stránky

PRO VODNÍ SKAUTY A SKAUTKY

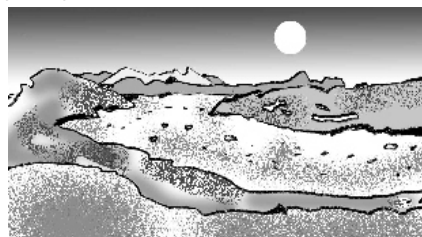
4/2013

Jonáš Máme vody dost?

Ahoj po prázdninách!

Na vašem táboře přelo nebo jste měli sucho a vedro? Nebo obojí? Prý teď bude častým jevem, že nás řeky neposlouchají. Skoro se bojím, aby se u nás nevznikla **Sahara**, kde přší jen jednou za několik let a řeky tam mají

suchá koryta zvaná **vádí**.

Ale skalní kresby dávných obyvatel

svědčí o tom, že tam před několika tisíci let byly **zelené pastviny**.

I u nás je v přírodě méně vody, než před lety. Musíme si jí vážit a pomáhat jí, abychom měli kde plout.

Ahoj!

Majdalena

Jonáš myslí jen na to, jak po vodě jezdit, ale to, že se ve vodě myjeme, pereme, vaříme v ní, pijeme ji, jíme v ovoci, zelenině i masu, mu uniká. Světová zdravotnická organizace doporučuje spotřebu vody na hygienu v množství **100 l** na osobu a den. V USA je denní spotřeba každého člověka **300 l** vody, v nejchudších zemích Afriky jen **10 l**. U nás to činí **120 l** na člověka a den, ale převážně vody pitné. Každý den

70

PET

lahví!!!

Vodou se musíme naučit šetřit, i když nejsme v Africe, jinak budeme mít místo polí, zahrad, luk a lesů také Saharu.

píše: Vezír

kreslí: JoGGS

13

mokrý modrý stránky

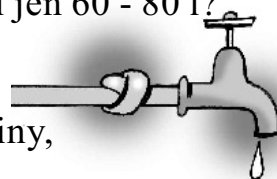
Víš, že

- Jedno spláchnutí toalety je tolik, jako spotřeba vody jednoho člověka v Africe za celý den (10 - 12 l)?

- Koupel ve vaně spotřebuje 100 - 150 l vody, kdežto sprchování jen 60 - 80 l?
- Pračka spotřebuje 40 - 80 l vody na jedno vyprání?

Kapající kohoutek vyplývá až 4 l vody za hodinu?

- Při plném průtoku vyteče z kohoutku jeden litr vody za tři vteřiny, za hodinu je to 1 200 litrů?

Proto

- se místo koupání ve vaně raději sprchuj

- zbytky jídla vyhazuj na kompost, ne do záchodu ke spláchnutí

- při čištění zubů používej kelímek místo tekoucí vody

- zeleninu a ovoce nemyj pod tekoucí vodou, ale v umyvadle nebo dřezu

- květiny zalévej pokud možno zachycenou dešťovou vodou nebo vodou předtím použitou k opláchnutí rukou či zeleniny

- potraviny z mrazáku nerozmrazuj horkou vodou ale dej den předem do ledničky

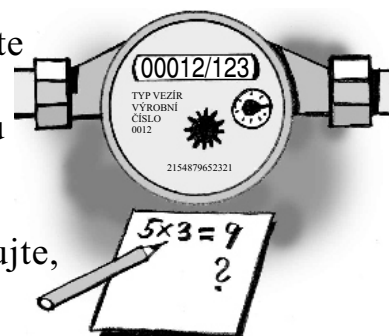

- pračku a myčku nádobí spouštěj až po úplném naplnění

- upozorni rodiče, když vám kape kohoutek nebo se čerí voda v klozetové míse

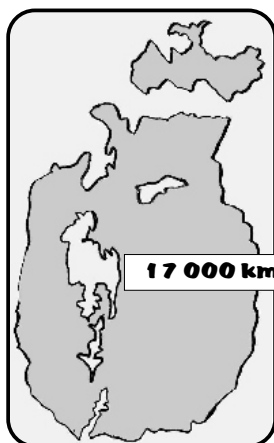

- zjisti, kde máte vodoměr, odečítej jednou měsíčně spotřebu a s rodiči uvažujte, kde ušetřit

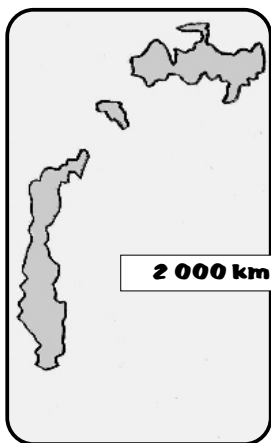

V přírodě musíme šetřit i tou vodou, co není pitná.

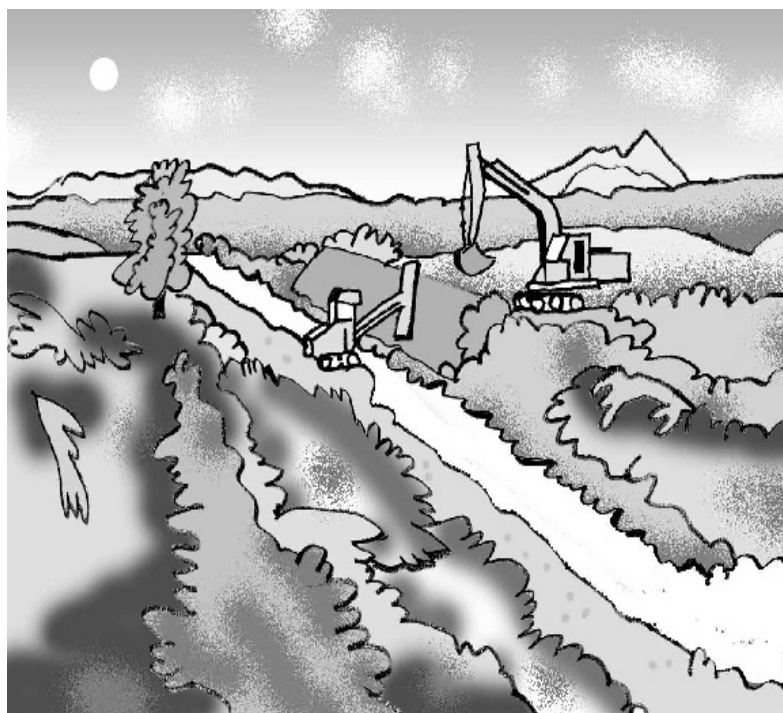
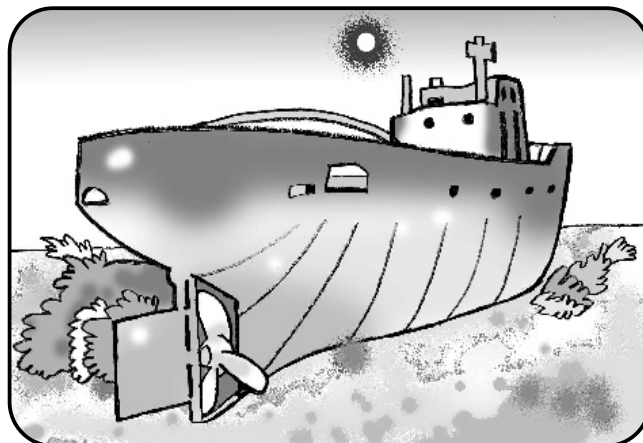
Aralské jezero na území bývalého Sovětského svazu se špatným hospodářstvím **za posledních 25 let zmenšilo ze 17 000 km² na necelé 2 000 km²** a okolo je slaná poušť.

=

=

České republice tak hrozná věc nehrozí, ale i nám vody ubývá.

Jeden hektar orné půdy je schopen přijmout a pozdržet asi 100 krychlových metrů vody, ale jen v letech 2000 až 2010 jsme zastavěli továrnami, sklady, silnicemi a domy 24 000 hektarů. Navíc urychlujeme odtok vody narovnáváním koryt řek a potoků i zbytečným zpevňováním lesních a polních cest. Pěstujeme více plodin, pod nimiž půda rychle vysychá a vymílá se deštěm (řepka, kukuřice, obilí místo píce).

Jak můžeš pomoci ty?

Především neškod', neběhej nikde tak, abys ničil drn, obnažoval břeh, zasypával louže.

Vydejte se na výpravu k pramenům „svého“ potoka. Sledujte makrosvět jeho břehů a věnujte pozornost jeho prameni.

Je-li to možné, domluvte se s ochránci přírody a udržujte „svůj“ mokřad.

Co zpívala Majdalénka

Modlitba za vodu

Jiří Pavlica Hradištan, Jan Skácel

Ubývá **D**míst, kam chodívala
pro vodu
Gmi **M**á staro**D**#dávná **D**milá,
starodávná milá
D#**K**de **D**laně tišily žízeň, kde žila
rosnička
D#**A** poutníci skláněli se nad
hladinou
D**A**by se napili z dlaní

Ubývá míst, kam chodívala pro
vodu
Voda si na to vzpomíná, voda je
krásná, voda má

Gmi **V**oda má, **F**voda má
rozpuštěné vlasy **D**#, **D**
D#**C**hraňte tu vodu
A **A**7 nedejte oslepnout
p**D**ra staré zrcadlo hvězd

Gmi, **C**, **F**, **B**, **G**mi, **C**, **F**, **B**, **G**#

A přiveďte k té vodě koníčka
Přiveďte koně vraného jak tma
Voda je smutná, voda má

Voda má
Voda má rozcuchané vlasy
A kdo se na samé dno potopí
Kdo potopí se ke hvězdám pro
prstýnek

Ubývá míst, kam chodívala pro
vodu
Voda je zarmoucená vdova
Voda má, voda má
Voda má popelem posypané
vlasy
Voda si na nás stýská

Gmi **V**oda **C**má ro**F**zpu**B**ště**G**miné
vla**C**sy **F**, **B**, **G**3

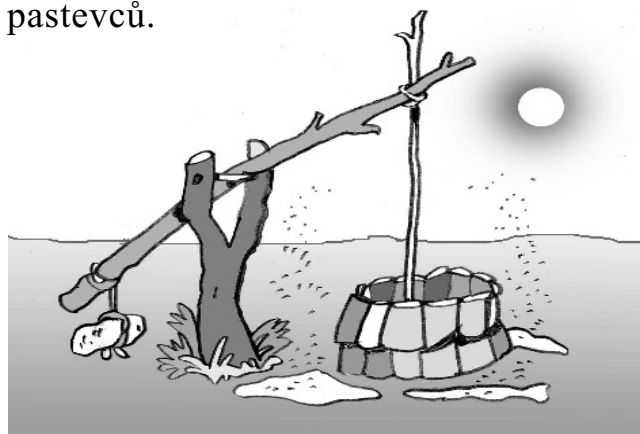

Ahle kreslil Jonáš

z deníku kapitána

Někomu to může přijít divné, ale i já se občas vydám na pěší, přímo suchý vandr. Na jednom jsem poznal, co je nedostatek pitné vody. Táhli jsme maďarskou pustou, kde voda byla jen v komářích loužích pod vahadlovými studněmi. Tu jsme pít odmítli a po vzoru místních nahradili vodu dobrým a levným vínem. My jsme v něm vařili i těstoviny a gulyaszlé, což není guláš, ale polévka tamějších pastevců.

Zahrajte si s námi.

Zhruba 10 % vody v atmosféře pochází z odparu rostlinami. Kolik jí dodá jedna rostlina?

Co nejpřesněji zvaž polyetylenový sáček, opatrně převlékni přes pokojovou rostlinu a po 24 hodinách zvaž orosený sáček znovu (1 g navíc je 1 ml vody). Velký dub odpaří až 150 000 litrů za rok.